

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁLLTM04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Összehasonlító közigazgatási jog és közigazgatás-fejlesztés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative Public Administration Law and Development of Public Administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1.2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet,

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): ÁNTK_Á
Levelező MA - Közigazgatási

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Temesi István, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: -

8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: -

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus során a részletes közigazgatási komparatistikai bevezetés után szó esik a jelentékeny szervezeti megoldások, a közzolgálati modellek, továbbá a közigazgatási eljárásjogi és technikai mozzanatok összehasonlításáról. A tantárgy keretei és óraszama két meghatározó modell - az angolszász (anglo-amerikai) és a kontinentális (franko-germán) - bemutatását teszi alapvetően lehetővé. A tantárgy célja eligazítást adni a két modellhez tartozó jelentős közigazgatási rendszerekhez és azok főbb intézményeihez horizontálisan és vertikálisan. A tantárgy keretében a hallgatóság megismerkedik az összehasonlítás elméleti kérdéseivel, a nagy közigazgatási rendszerekkel, a jelentősebb EU tagállamok (Franciaország, Németország) illetve az EU-n kívüli más mintaadó közigazgatási rendszerek (USA, Egyesült Királyság) főbb jellemzőivel és társadalmi környezetükkel. A hallgatók kitekintést nyerhetnek olyan jelentős közigazgatási rendszerekre, amelyek a történelem során vagy napjainkban példaértékűnek vagy jelentősnek tekinthetők. A külföldi közigazgatási rendszerek megismerése lehetővé teszi a magunk közigazgatásának jobb megismerését és működésének megértését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Introduction of comparative method as well as comparative public administration and comparative administrative law. Main models of public administration by countries and basic institutions of public administration as well as their developments and latest trends in public administration development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően.

Képességei: Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The economic, political and social contexts of the state internationally and regionally.

Capabilities: Working for the common good and public interest based on professional and human standards sustained through professional commitment.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she feels responsible for the outcomes of public activities.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

Levelező tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1	2021.11.20. 16:00- 19:45	A nagy közigazgatási rendszerek egymástól való elhatárolásának lehetséges szempontjai. Az összehasonlítás szükségessége. Az összehasonlítás fontosabb dimenziói. A nagy szervezeti, közszolgálati és eljárási rendszerek összehasonlítási szempontjai. A jogi és a közigazgatási megoldások „átültetésének” problémája. A közigazgatási komparatiztika célja és módszerei. A közigazgatás szerepéről vallott felfogás: főbb közigazgatási modellek. Az angolszász világ főbb fejlődési jellemzői. A brit közigazgatási modell. Közigazgatás az USA-ban.	Dr. habil. Temesi István	O-104

2.	2021.12.04. 16:00- 19:45	A kontinentális modell általános jellemzőinek bemutatása. A francia közigazgatási modell fejlődése és hatása. Betekintés a francia hatás alatt kialakult dél-európai modellekbe, különös tekintettel az olasz és a spanyol fejlődésre. A német-osztrák közigazgatási modell. A skandináv modell főbb jellemzői. A közigazgatás-fejlesztés meghatározó trendjei.	Dr. Linder Viktória	O-104
----	-----------------------------	---	---------------------	-------

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. - 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: -

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja a tanórák rendszeres látogatása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium. A számonkérés módja valamennyi tagozaton szóbeli vizsga. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- SZAMEL Katalin – BALÁZS István – GAJDUSCHEK György – KOI Gyula (szerk.) : *Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása*. Budapest. Complex, 2011. meghatározott részei
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás-tudománya és gyakorlata*. Budapest. HVGOrac. 2020. meghatározott részei (nagy közigazgatási modellek)
- az előadásokon, konzultációkon elhangzottak.

17.2. Ajánlott irodalom:

- GERENCSÉR Balázs Szabolcs (szerk.): *Összehasonlító és európai uniós közigazgatási jog*. Közigazgatási jog IV. Budapest, 2015.
- LOSS Sándor: *Az angol jog történeti fejlődése. = Összehasonlító jogtan*. 2001. 23-44.
- LOSS Sándor: *Az Egyesült Államok jogrendszere. = Összehasonlító jogtan*. 2001. 45-90.
- LŐRINCZ Lajos: *Összehasonlítás a közigazgatásban*. Magyar Közigazgatás 5/99:225-230.
- CHANDLER, J. A. (ed.): *Comparative Public Administration*. London-New York:Routledge, 2005.

- FROMONT, Michel: *Droit administratif des États européens*. Paris:Thémis, 2006.
- GABRIEL, Oscar W.-KROPP, Sabine: *Die EU-Staaten im Vergleich. Strukturen, Prozesse, Politikinhalt*. Wiesbaden:VS Verlag, 2008.
- HEADY, Ferrel: *Public Administration. A Comparative Perspective*. New York:Dekker, 2001. Jacobini, H.B.: *An Introduction to Comparative Administrative Law*. New York:Oceana, 1991.
- NEHL, Hans-Peter: *[Comparative] Administrative Law*. In: SMITS, Jan M. (ed.): *Elgar Encyclopaedia of Comparative Law*. Cheltenham-Northampton:Edward Elgar, 2006. 18-32.
- ZILLER, Jacques: *Administration comparées. Les systèmes politico-administratifs de l'Europe des Douze*. Paris:Montchrestien, 1993.

Budapest, 2021. augusztus 31.

Dr. habil Temesi István

tantárgyfelelős egyetemi docens